

संपादकीय

जातो माधारी पंद्रीनाथा...

संपादक दिपक मोरेश्वर नाईक

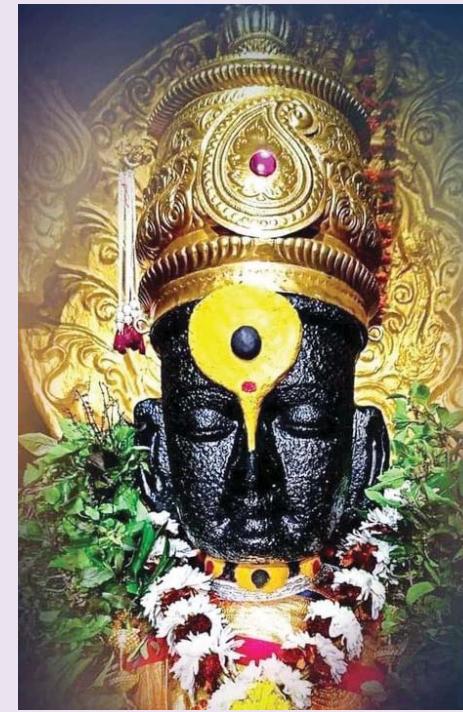
‘उड उड रे काऊ,
तुझे सोन्याने मढवीन पाऊ,
पाहुणे पंढरीरावो घरास येती !
पैलतोगे काऊ कोकतहे,
शकून गे माये सांगताहे...’
पन्नासेक वर्षापूर्वी लताच्या आवाजात
ज्ञानेश्वरी’ लोकांसमोर आली, तेहा या
मध्यंगातील ही कल्पनाच विलक्षण वाटली. थेट
वटूराय ‘पाहुणा’ म्हणून घराकडे येण्याच्या
अलौकिक’ घटनेचा शकून संगणाच्या कावळ्याचे
खंख ‘सोन्याने मढवून’ देण... ही ज्ञानेश्वरांची
तिभा ! त्याही आधी ‘विठ्ठला, देवा आलास
माझ्या दारी, पण थांब जरासा विटेवरी...’ हे
एकत्रीगीतही रेडिओवर लागायचं. मात्या-पित्यांच्या
वरेत गुंतलेल्या पुंडलिकासाठी ‘संतजनांचा
घरी तू राणा, माझ्या घरी रे आज पाहुणा...’ हे
त्य होतं. म्हणून दारी आलेल्या ‘पाहुण्या’ला
वनवणी करत, उभं रहाण्यासाठी पुंडलिक
ववळ्याची वीट विठ्ठलासमोर सारतो... जिच्यावर
आज विठ्ठल पंढरीच्या चंद्रभागेच्या वाळवंटी ‘युगे
नमुवीस’ उभाच आहे ! हे प्रतिभेचं देण. युगे
नमुवीस म्हणजे नक्की किती लाख वर्ष, हा प्रश्न
मर्थक. ज्ञानोबांचे आई-वडील विठ्ठलपतं आणि
क्रिमीबाई पंढरीची वारी करीत. त्या आधीपासून
वारी असणार. परकीय आक्रमण काळात काही
गळ बंद असली, तरी गेली हजार-आठशे वर्ष
गालत आलेली वारकळ्यांची परंपरा, हे आजचे
त्य.

त्याच सुमारास, ‘विठ्ठल तो आला आला मला भेटप्याला...’ हे लताचं भक्तीगीतही लोकप्रिय झालं होतं. त्यात ‘कधी नाही कुटले टाळ, पंढरीला नाही गेले चुकुनीया एक वेळ...’ तरीही परमेश्वर थेट भेटायला येण्यातलं ‘चमत्कारी’ अप्रूप पी. सावळारामांच्या रचनेत निश्चित होतं. म्हणूनच कदाचित दैर्नंदिन जीवनाच्या धबडग्यात, पंढरपूरला जाण्याचा मुद्दाम कधी अद्भुतास नाही केला. एकूणच देवाच्या बाबतीत ‘देव विठ्ठल, देवपूजा विठ्ठल...’ अन ‘जेथे जातो तेथे, तू माझा सांगाती...’ ही स्वीकारलेली मानसिकता. त्यातून ज्ञानोबा-तुकोबा, एकनाथ-नामदेव अशा अनेक संतांच्या अभंगांपलीकडे अनेक कवींच्या काव्यातून-गाण्यातून, लेखकांच्या शब्दसाहित्यातून विठ्ठल घेटतच राहिला. एकनाथांच्या ‘काया ही पंढरी, आत्मा हा विठ्ठल !’ अभंगाच्या भावार्थाचं एक पद आचार्य अन्नांनी ‘प्रीतीसंगम’ नाटकात लिहिलं... ‘देह देवाचे मंदिर, आत आत्मा परमेश्वर !’ या पदाअखेरीस, ‘देव देहात देहात, का हो जाता, देऊळात ? तुका सगे मूढ जनां, देव देही का पहा ना ?’ लिहून तुकाराम-साहित्याच्या अभ्यासकांना कोऱ्यात पाडलं होतं ! दरम्यान, सोपानदेव चौधरींनी वारकऱ्यांच्या दूरवरून येणाऱ्या चाहुलीवरूनच लिहिलेलं अविस्मरणीय काव्य मनावर उसलं...

आली कुठूनशी कानी टाळ-मृदुंगाची धून,
 नाद विठ्ठल विठ्ठल उठे रोमरोमांतून !'
 वृक्ष दिसला सामोरी,
 काय सांगू त्याची शेभा,
 जसे कटीवरी हात युगे अढ़ावीस उभा,
 भूक नयनांची सरे, मूक वाचा ये रंगात,
 माझा देह झाला देहू, तुकयाच्या अभंगात !

‘श्रीविठ्ठल: एक महासमन्वय’ संशोधन-ग्रंथाचे
लेखक रा. चि. द्वेरे त्यांच्या पंढरपूरच्या
ओढीविषयी लिहितात... ‘खरे तर श्रीविठ्ठल हा
कळू लागल्यापासून माझ्या प्रेमाचा, कुतूहलाचा
अन ओढीचा विषय. ज्या गावात अन् घरात माझे
लहानपण गेले होते, ते श्रीविठ्ठलाच्या भक्तीने
भारलेले होते. प्रतिवर्षा आषाढी-कर्तिकीच्या
वारीत सहभागी होणारे होते. चौदाव्या वर्षी
पुण्यात आलो, नागर वातावरणात वाढलो, नव्या
जीवनदृष्टीला सामोरा झालो, पण चार तपांपूर्वी
मनाच्या तव्यात खोल रुजलेला विठ्ठलप्रेमाचा
संस्कार काही पुसटला नाही.’ त्यांच्या
विठ्ठल-संशोधनाविषयी म्हणतात, ‘भक्तीला
भुललेले ते सावळे परब्रह्म इतिहासदृष्ट्या किंती
प्राचीन आहे, याचा शोध घेण्याची भक्तदृष्टीला
आवश्यकता नसते... तो ज्या पुंडलिकासाठी
आला, तो पुंडलिक केव्हा नि कुठे होऊन
गेला, या विषयीची जिज्ञासा संतांना व्यर्थ वाटते.
कर्मठतेतून मुक्त करून तिला जीवनसन्मुख

रसिकता प्रदान करणारा लोकसंखा कृष्णच
विठ्ठलरूपाने पंढरपुरात नांदतो आहे, अशी सकळ
संतांची धारणा आहे ! ही पंढरीला जाण्याची
ओढ नास्तिकालाही वाटावी ? दुर्गाबाई भागवत
मुळच्या पंढरपूरच्या. आजोबांना पंढरपुराबद्दल
कायम मनात अडी. त्यांच्या वडिलांच्या अन्यायी
वागणुकीमुळे आईचा मृत्यु झाल्याच्या भावनेनं
त्यांनी पंढरपूर सोडलं, वडिलांचं ‘पांडुरंग’
नावही टाकलं. वार्धक्यात पुन्हा पंढरपुरात
आल्यावर त्यांनी धार्मिक ग्रथवाचन भरपूर केलं,
पण पांडुरंगांचं देऊल कायम वर्ज्य ! दुर्गाबाईचे
वडील शास्त्रज्ञ... म्हणजे नास्तिकच. जन्मभूमी
नसली तरी पंढरपूर ही दुर्गाबाईची कुळभूमी
होती. अध्यात्माचा पूर्ण अभाव असला तरी
वारकरी परंपरेविषयी कुतूहल. ‘या साज्या वाटा
अखेर पंढरीलाच जातात का ?’ प्रश्न पडायचा.
त्यामुळे नास्तिक दुर्गाबाईना पंढरपूर पहायचा
ध्यास मात्र होता. अचानक पंढरपूरला जायचा
योगही आला. त्याविषयी ‘पैस’मध्ये दुर्गाबाई
अनुभव सांगतात... ‘विटेवरच्या पांडुरंगाचे
दर्शन घेतलं. भक्तीचा उमाळा नव्हता. आनंद
नव्हता. दुःखही नव्हतं. मन अगदी निराकार
स्तब्ध होतं... असं निराकार क्वचितच होतं !
चंद्रभागेच्या तीराशी ओळख कायम झाली !’
‘पंढरीला नाही गेलो चुकुनीया एक वेळ...’ अशा
सोयीस्कर मानसिकतेत असताना, ध्यानीमनी
नसताना गेल्या कार्तिकाअखेरीस पंढरपूरला
प्रथमच जाण्याचा योग आला ! तुळजापूर करून

पंदरपूरला पोहोचेपर्यंत उन्हं उतरत होती. नेहमीची
गर्दी होतीच. सांजारती झाल्यावर मंदिराच्या
मंडपात प्रवेश मिळाला. गुरुड खांबाजवळ
येताच ओठावर नित्यपृजेच्या वेळचे शब्द आले,
'तीर्थ विठ्ठल, क्षेत्र विठ्ठल... देव विठ्ठल, देवपूजा
विठ्ठल...' काळ्या पाषाणातील विठ्ठलाला 'सुंदर
ते ध्यान उभे विटेवरी' असं तुकोबांनी का
म्हटलं, त्याचा प्रत्यय गाभाज्यात शिरण्याआधी
दुरूनच आला. 'भेटीलागी जीवा, लागलीसे
आस...' अशी अवस्था झाली. गाभाज्यातल्या
गर्दीत दर्शन काही सेकंदांचच, त्यात विठोबाच्या
पायी डोकं टेकण्याची संधी मिळाली... डोकं
टेकून वर पाहताना क्षणभर मूर्ती अस्पष्ट, धूसर
बाटली! 'चला, चला इतरंगंना दर्शन घायचंयं।'

वाटला! चला, चला, इतराना दशन घायचय! स्वयंसेवकांच्या रेट्यामुळे गाभाय्याबाहेर आलो. हरवल्यासारखा राउऱ्याबाहेरच्या कट्टुघावर स्तब्ध बसून राहिलो... 'विठ्ठला-घरी' काही क्षण विसावलो. ज्ञानोबा-तुकोबा आदी लोकोत्तर संतांनी डोकं टेकलं, त्या चरणांवर डोके टेकल्याचं थेट समाधान... घरबसल्या कसं मिळावं? 'पंढरीला न जाण्याच्या' मानसिकतेला उत्तर मिळालं... 'वारी'ची अंतरीची ओढ कळली विठ्ठलाच्या देवळाबाहेर 'रखुमार्ई'चं देऊळ वेगळं. राही आल्यामुळे रखुमार्ई रुसली, रानात जाऊन बसली. ती सापडल्यावर विठ्ठल तिला म्हणाला, 'चल, आपला संसार तर तुटलाच. तरी आपण वेगळं राहू. रोज भेटू बोलू, भक्तांचं भलं करू...' अशी आख्यायिका. म्हणून रखुमार्ईच्या दर्शनाशिवाय विठ्ठलदर्शन अपूर्ण! रात्री 'वेदांत' भक्तीनिवासात शिरताना गदिमांचे शब्द आठवले, 'वेदांनाही नाही कळला, अंतःपार ज्याचा, कानडा राजा पंढरीचा!' दुसऱ्या दिवशी 'राजाची पंढरी' पाहण्याच्या निमित्ताने राउऱ्याभोवती प्रदक्षिणा झाल्या. जिथं आषाढी-कार्तिकीला भक्तांचा 'खेळ मांडीयेला वाळवंटी घाई, नाचती वैष्णव भाई रे...' अशा चंद्रभागेच्या प्रवाहात दिवे सोडले. अखेर पंढरीचा निरोप घेताना तुकोबांचीच भैरवी ओठावर आली... 'धन्य झालो आम्ही जन्माचे, नाम घेऊ तुझे आवडीने... जातो माघारी पंढरीनाथा, तुझे दर्शन झाले आता!'

आपलं सर्वोच्च न्यायालय आता झालं पंच्याहत्तर वर्षांचं

होय ! आपलं सर्वोच्च न्यायालय
आता पंच्याहत्तर वर्षाचं झालंय. १९४७
ला स्वातंत्र्य मिळाल्यापासून ते आजपर्यंत
देशाच्या लोकशाहीला जिवंत आणि पवित्र
ठेवणाऱ्या आपल्या सर्वोच्च न्यायालयाने
नुकतेच आपले अमृतमहोत्सवी वर्ष
साजरे केले. देशाच्या प्रत्येक नागरिकाला
आश्वस्त करणाऱ्या न्यायप्रणालीला
आणि न्यायाच्या अमूर्त वारशयाला पवित्र
ठेवणाऱ्या या संस्थेबद्दल आज संपूर्ण देश
कृतज्ञ आहे; परंतु याच आपल्या सर्वोच्च
न्यायालयाबद्दल, त्याच्या कार्याबद्दल,
न्यायालयाच्या इतिहासाबद्दल सर्वसामान्यानं
फार कमी गोष्टी माहीत आहेत, त्यामुळे
आज न्यायदानाची पंच्याहत्तरी गाठलेल्या
सर्वोच्च न्यायालयाचा आढावा घेऊ.

न्यायालयाचा इतिहास :- यतो धर्मस्तते
जयः म्हणजे ज्या ठिकाणी धर्म (सत्य)
असतो त्याच ठिकाणी विजयशी वास
करत असते. या पवित्र निर्धाराने आपलं
काम करणाऱ्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या
इतिहासाची सुरुवात होते ती २६ जानेवारी
१९५० पासून. नुकंतच दशकांचे पारतत्र्य
अनुभवलेल्या भारतासाठी आपली सुरुवात
करण्याची वेळ आली होती. संविधान
निर्मितीचं काम सुरु असताना देशातील
न्याय व्यवस्था कशी असावी, याबदल
तब्बल दोन वर्षांची समग्र चर्चा झाल्यानंतर
आपल्या देशात न्यायप्रणालीचा विकास
झाला. संविधान सभेने २६ जानेवारी
१९५० रोजी संविधान स्वीकार करून
संविधानाची अंमलबजावणी केली, तसं
देशात तत्काळ काही तरतुडी लागू झाल्या.
भारतीय न्यायव्यवस्था हीही त्यातील एक
बाब. भारताचे सर्वोच्च न्यायालय ही
भारतीय संविधानाच्या अंतर्गत सर्वोच्च
न्यायिक संस्था आहे. संविधानाच्या पाचव्या
खंडातील चौथ्या भागात अनुच्छेद १२४
ते १४७ मध्ये संघ न्यायव्यवस्थेची तरतुद
आढळते. यातील अनुच्छेद १२४ नुसार
देशात सर्वोच्च न्यायालयाची आखणी
करण्यात आलेली आहे.

२८ जानेवारी १९५० रोजी भारत एक सार्वभौम लोकशाही प्रजासत्ताक बनल्यानंतर दोन दिवसांनी सर्वोच्च न्यायालयाचे उद्घाटन झाले. याचे उद्घाटन जुन्या संसद भवनाच्या नरेंद्र मंडळात करण्यात आले, जिथे भारतीय संघाचे न्यायालय १९३७ ते १९५० पर्यंत १२ वर्षे कार्यरत होते. उद्घाटनाच्या समारंभात तत्कालीन सरन्यायाधीश हरीलाल कनिया यांच्या समवेत पाच इतर न्यायाधीशांचीदेखील हजेरी या कार्यक्रमास होती. यासोबत जवाहरलाल नेहरू आणि इतर प्रांताचे प्रमुख यांनी देखील या कार्यक्रमास हजेरी लावली. यासोबत सर्वोच्च न्यायालयाचे नियम प्रकाशित झाले आहेत, याची खात्री करण्यासाठी तसेच फेडरल न्यायालयाच्या सर्व वकिलांची आणि एजंटांची नावे सर्वोच्च न्यायालयाच्या यावीमध्ये प्रविष्ट केली गेली आहेत, याची खात्री करण्यासाठी या उद्घाटन समारंभाची केलेली नोंदवेखील आपल्याला आढळते.

यानंतर सर्वोच्च न्यायालयाने १९५८ पर्यंत टिळक मार्ग, नवी दिल्ली येथील जन्मा

संसद भवनात न्यायदानाचे कार्य केले.

१९५८ मध्ये हे न्यायालय नवीन इमारतीत स्थलांतरित झाले. भारताचे पहिले राष्ट्रपती डॉ. राजेंद्र प्रसाद यांनी ४ ऑगस्ट १९५८ रोजी भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या संध्याच्या इमारतीचे उद्घाटन केले. हे झाले सर्वोच्च न्यायालयाच्या इतिहासाबद्दल ! आता आपण न्यायालयाची रचना पाहू.

सर्वोच्च न्यायालयाची रचना

:- १९५० च्या मूळ संविधानात सर्वोच्च न्यायालयाची रचना ही मुख्य न्यायाधीश आणि इतर सात सहयोगी न्यायाधीश अशी होती. संविधानातील तरतुदीनुसार सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीशांची

संख्या वाढवण्याची जबाबदारीही संसदेव

सोडण्यात आली. संसदेने १९५६ मध्ये न्यायाधीशांची संख्या ८ वरून ११ केली. पुढे १९६० मध्ये १४, १९७८ मध्ये १८, १९८६ मध्ये २६, २००९ मध्ये ३१ आणि नुकतीच २०१९ मध्ये ३४ असा न्यायाधीशांचा पदांचा विस्तार करण्यात आला. बरं न्यायाधीश कोण असावा आणि त्याची पात्रता काय असावी, याचीदेखील तरतुद संविधानाच्या पानांमध्ये आढळते. सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून नियुक्त होण्यासाठी ती व्यक्ती भारताची नागरिक असणे आवश्यक आहे. यासोबत किमान पाच वर्षे उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश किंवा किमान १० वर्षे उच्च न्यायालयाचे वकील असणे आवश्यक आहे. तसेच ती व्यक्ती राष्ट्रपतींच्या मते एक निष्णात कायदेतज्ज्ञ असणे आवश्यक आहे. अशा एकूण अटींची पूर्वता करून देशात न्यायाधीशांची नेमणूक राष्ट्रपतींमार्फत केली जाते. ही नेमणूक करण्यासाठी सर्वोच्च न्यायालयाची स्वतंत्र कोलीजीअम् प्रणालीदेखील आहे. या प्रणालीनुसार आज सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीशांची नियुक्ती करण्याचा अधिकार फक्त सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीशांनाच दिलेला आहे.

आज सर्वोच्च न्यायालयात न्यायाधीश दोन किंवा तीन अशा संख्येच्या खंडपीठांमध्ये बसतात. सर्वोच्च न्यायालयाच्या खंडपीठांमध्यील परस्परविरोधी निवाडे किंवा राज्यघटनेच्या व्याख्येशी संबंधित कोणत्याही महत्त्वाच्या प्रश्नावर निर्णय घेण्यासाठी पाच किंवा त्याहून अधिक न्यायाधीशांची खंडपीठे स्थापन करण्यात येतात. आता महत्त्वाचे प्रश्न असलेल्या गहन प्रश्नांमध्ये अशा खंडपीठांची रचना केली जाते. ज्या

न्यायालयांच्या एकात्मिक प्रणालीची केलेली तरतुद! म्हणजे देशात राज्यांचा वाद असो, केंद्राचा वाद असो किंवा केंद्र आणि राज्य या दोघांमध्याला वाद असो, आपल्या देशात एकात्मिक न्यायप्रणालीमुळे सर्व प्रकरणाची दखल ही सर्वोच्च न्यायालयाकडूनच घेतली जाते. थोडक्यात काय तर आपल्या देशात संपूर्ण न्याय व्यवस्थेच्या शिखावार भारताचे सर्वोच्च न्यायालय आहे. यांच्या खालोखाल प्रत्येक राज्यासाठी किंवा राज्यांच्या समूहासाठी एक स्वतंत्र उच्च न्यायालय अशी तरतुद आपले संविधान करते. याच आधारावर देशात दिल्लीला सर्वोच्च न्यायालय तर इतर २५ ठिकाणी उच्च न्यायालयांची रचना आपल्याला बघायला मिळते. संविधानातील न्यायालयांची व्यवस्था आणि आजची परिस्थिती बघता देशात सर्वोच्च न्यायालयाची गरज दैनंदिन आयुष्यात तुम्हा आम्हाला चांगलीच माहिती झाली आहे. म्हणून सर्वोच्च न्यायालयाची एकूण रचना, कार्य आणि पारदर्शकता बघता सर्वोच्च न्यायालयाला संविधानाचा पालक म्हणूनदेखील ओळखले जाते. अनुच्छेद ३२ नुसार न्यायादान करण्याचे हक्क मिळाल्यामुळे संविधानाचे हे पालकत्व सर्वोच्च न्यायालयाने हुबेहू निभावले आहे. नवीन हिंदुस्तानाच्या नवीन संविधानाचे पावित्र राखण्यासाठी अस्तित्वात आलेली ही वास्तु गेल्या ७५ वर्षांत देशाचं, नागरिकांचं आणि पर्यायाने आपल्या लोकशाही मूल्याचा पाया असणाऱ्या आपल्या संविधानाचं रक्षण मोर्त्या उमेदीने करत आलेली आहे. इथून पुढे देखील देशाच्या संस्कृतीला आणि लोकशाही तत्त्वांना टिकवण्याची ताकद या संस्थेला मिळो, हीच एक भारतीय नागरिक म्हणून अपेक्षा!

MIRA BHAIKUND MUNICIPAL CORPORATION

Water Supply & Sewerage Department
Indira Gandhi Bhavan, Chatrapati Shivaji Maharaj Marg.
Bhayandar (W) 401101, Tal. Dis – Thane, 28192828

Date – 18/07/2024

Kindly refer to the Re-Tender Notice No. 02 (2024-25) published on Dt. 06/07/2024 in Lokdrishti & Dt. 09/07/2024 in Police Batmi Patra.

For the work in Re-Lender Notice No. 02
Notice submission date was Dt. 18/07/2024

Other conditions shall remain unchanged.

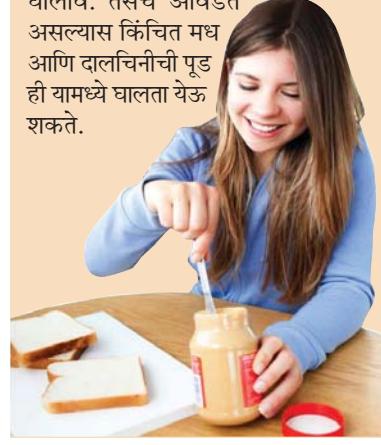
**(Deepak Khambit)
City Engineer
Mira Bhaindar Municipal
Corporation**

वजन घटवण्यासाठी 'पीनट बटर' उपयुक्त

सॅंडविचमध्ये लावण्यासाठी एक अतिशय पौटिक 'स्प्रेड' म्हणून 'पीनट बटर', म्हणजेच शेंगदाण्यापासून तयार केले गेलेले बटर अतिशय लोकप्रिय होऊ लागले आहे. अतिशय पौटिक तच्चांनी परिपर्ण असे पीनट बटर वजन घटवण्यासाठीही उपयुक्त असल्याचे आहारतज्ज्ञ म्हणतात. पीनट बटरमध्ये असणाऱ्या प्रथिने, जीवनसाचे आणि क्षार वजन घटवण्यास सहाय्यक आहेत. पीनट बटरच्या सेवनाने खून तयार करण्यात असून, त्याचे इन्सेप्ट अन्नांने सेवन आपेक्षाच कमी होते. याच्या सेवनाने शेरीराची चयाप्रवय शक्ती वाढत असून त्यामुळे ही वजन घटवण्यास मदत होते.

पीनट बटर पोलीबोरोबर, भाकरीबोरोबर किंवा गड्यापूनून तयार केलेल्या ब्रेड्सेवत खाणा येऊ शकतो. पण त्याची कंपनी आण्याच्या सोबतही हे बटर खाणावाच येते. सकाळच्या नाश्त्यामध्ये ओटपील घेत असल्यास किंवा दहावामध्ये मिसळवूनही पीनट बटरच्या सेवन करता येते. मात्र वजन घटवताना पीनट बटर आहारमध्ये समाविष्ट करताना त्यामध्ये इतर 'अंडिटिक्व' असणार नाहीत याची काळजी येणे आवश्यक आहे. पीनट बटर बाजारातील आण्यापेक्षा घरी तयार करणे अधिक चांगले. हे बटर बनवण्यासाठी शेंगदाणे भाजून घ्यावेत आणि त्याची साले काढून घ्यावीत.

त्यावर शेंगदाण्याचे मिक्सरमध्ये घालून त्यावर शेंगदाण्याचे मिक्सरमध्ये घालून, त्यानंतर मिक्सर सुख राखून शेंगदाणे तीन ते चार मिनिटे मिक्सरवर वातावरेत. त्यार झालेल्या शेंगदाण्याच्या पेस्टला पीनट बटर म्हटले जाते. यामध्ये चवीला थोडे से पीठ घालावे. तसेच आवडत असल्यास किंवित पूढ ही यामध्ये घालाता येऊ शकतो.

कमळफुलाची चटणी

साहित्य : कमळाचे फूल १ (लोटस) (वॉटर लिली नाही), औल्या नाराचाचा चव १ वाटी, हिरव्या मिरच्या २, अलू १ इंच, टीपूसून, मीठ १ टीपूसून, साखर चिमूभर. **पाककृती :** कमळफुलाचा पाकरून करून त्या दोनदा पाण्यातून स्वच्छ धूवून घ्या. पाकळीच्या देटाजवळ्या पिवळसर पांढरा भाग काढून टाका. मग इतर सर्व सहित्य आणि पाकळ्या मिक्ससमधून भर्द वाटून घ्या. कमळाची चटणी तयार आहे.

अधिक टिप्प

- शक्ती गुणीकी कमळाच्या पाकरून त्या दोनदा पाण्यातून स्वच्छ धूवून घ्या.

- पाकळीच्या वापाक करावा.

- याच पाकळीतप्रमाणे मीठ, मिरच्या आणि जिज्याएवजी साखर आणि गुलकंद वापरून गोड चटणी बनवता येते.

तेल लावताना केस का गळतात?

केसाना नियमित तेल लाववे. त्यामुळे केसांचा कोरडेपणा, निस्तेजपणा, कोंडा, फाटे फुटणे यांचारख्या समर्थ्या कमी होतात. त्याचबरोबर धूल, प्रदूषण यांच्यासून केसावे सरक्षण होते, असे आपेक्षा आई-आजीकडून ऐकत आला आहेत. परंतु जेव्हा तुम्ही तेल लावता तेहा प्रत्येक वेळी केस गळतात. असे का होते? हे जाणून यांच्यासाठी आमी मारी आन बेक अकादमीच्या हेयर आणि व्युटी एक्सपर्ट नंदिनी अग्रवाल यांच्याची संवाद साधाल.

तेलमुळे केस मजबूत होतात. त्यांचा फ्रिझनेस कमी होतो. आणि केस तुरुण्याला आल्या बसतो. पण यामुळे केस गडूद्याले लागतात. एका हेवर फॉलिकलमधून १६ वर्ष केस वाढ शकतात. म्हणून जेव्हा केस गळवून नवान येणे ही सातायान होणारी प्रक्रिया आहे.

म्हणून जेव्हा तुम्ही केसाना तेल लावाल करा. अशेवेळी केस गळणे करा. अशेवेळी केस गळण्याचे असर, परंतु जेव्हा तुम्ही केस गळवून राहण्याची कारण असल्यास हे काळजीचे कारण ठरेल. केसातील अतिरिक्त तेल व्यवस्थित निघून जाईवर्यात केस स्वच्छ धूले गरजचे आहे. कारण केसात तेल राहिल्याने धूल, धूर, इतर

प्रदूषणजन्य घटक केसात चिकटून राहण्याची शक्ती असते. तसेच त्यामुळे स्कॉफ्जवलील पोर्से बुजतात आणि हेवर फॉलिकलस ब्यांक होतात. परिणामी केस गळू लागतात. तेलकट स्कॉफ्जमुळे केसांत कोंडा होतो व केस गळू लागतात. तसेच खूप तेल लावण्याने स्कॉफ्जमधील संपर्केत तेलाशी त्यामुळे केस मक्कुल तोहांन अधिक खराब होऊ लागतात.

टीप: केसाना मासाज करताना राकलफला हळवार मासाज करा. कारण खुप जेरोजेश यांच्या केस गळू लागावील असल्यास तेल लावू नका आणि केसातील तेल निघून जाईल अशापद्धतीने रवच्य केस घुणा.

चमचा मेथीदाणे पाण्यासोबत घेतल्यास अपवाचनाची समर्थ्या दूर होते. मेथीचे दाणे आर्थर्यटीस आणि साइटाका समस्यावर लोक व्यविधि प्रकारकांचे औषधांची देवील वापर करावा. परंतु डॉक्टरांच्या सल्ल्याचिवाय घेतेल्या औषधांचा वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मारी सुरु यावडर यांची चांगले असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीदाण्यांची वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीचे विधा एक

चमचा मेथीदाणे पाण्यासोबत घेतल्यास अपवाचनाची समर्थ्या दूर होते. मेथीचे दाणे आर्थर्यटीस आणि साइटाका समस्यावर लोक व्यविधि प्रकारकांचे औषधांची देवील वापर करावा. परंतु डॉक्टरांच्या सल्ल्याचिवाय घेतेल्या औषधांचा वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीदाण्यांची वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीचे विधा एक

चमचा मेथीदाणे पाण्यासोबत घेतल्यास अपवाचनाची समर्थ्या दूर होते. मेथीचे दाणे आर्थर्यटीस आणि साइटाका समस्यावर लोक व्यविधि प्रकारकांचे औषधांची देवील वापर करावा. परंतु डॉक्टरांच्या सल्ल्याचिवाय घेतेल्या औषधांचा वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीदाण्यांची वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीचे विधा एक

चमचा मेथीदाणे पाण्यासोबत घेतल्यास अपवाचनाची समर्थ्या दूर होते. मेथीचे दाणे आर्थर्यटीस आणि साइटाका समस्यावर लोक व्यविधि प्रकारकांचे औषधांची देवील वापर करावा. परंतु डॉक्टरांच्या सल्ल्याचिवाय घेतेल्या औषधांचा वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीदाण्यांची वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीचे विधा एक

चमचा मेथीदाणे पाण्यासोबत घेतल्यास अपवाचनाची समर्थ्या दूर होते. मेथीचे दाणे आर्थर्यटीस आणि साइटाका समस्यावर लोक व्यविधि प्रकारकांचे औषधांची देवील वापर करावा. परंतु डॉक्टरांच्या सल्ल्याचिवाय घेतेल्या औषधांचा वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीदाण्यांची वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीचे विधा एक

चमचा मेथीदाणे पाण्यासोबत घेतल्यास अपवाचनाची समर्थ्या दूर होते. मेथीचे दाणे आर्थर्यटीस आणि साइटाका समस्यावर लोक व्यविधि प्रकारकांचे औषधांची देवील वापर करावा. परंतु डॉक्टरांच्या सल्ल्याचिवाय घेतेल्या औषधांचा वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीदाण्यांची वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीचे विधा एक

चमचा मेथीदाणे पाण्यासोबत घेतल्यास अपवाचनाची समर्थ्या दूर होते. मेथीचे दाणे आर्थर्यटीस आणि साइटाका समस्यावर लोक व्यविधि प्रकारकांचे औषधांची देवील वापर करावा. परंतु डॉक्टरांच्या सल्ल्याचिवाय घेतेल्या औषधांचा वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीदाण्यांची वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीचे विधा एक

चमचा मेथीदाणे पाण्यासोबत घेतल्यास अपवाचनाची समर्थ्या दूर होते. मेथीचे दाणे आर्थर्यटीस आणि साइटाका समस्यावर लोक व्यविधि प्रकारकांचे औषधांची देवील वापर करावा. परंतु डॉक्टरांच्या सल्ल्याचिवाय घेतेल्या औषधांचा वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीदाण्यांची वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वजनी केस गळू लागावील आहे. मेथीचे विधा एक

चमचा मेथीदाणे पाण्यासोबत घेतल्यास अपवाचनाची समर्थ्या दूर होते. मेथीचे दाणे आर्थर्यटीस आणि साइटाका समस्यावर लोक व्यविधि प्रकारकांचे औषधांची देवील वापर करावा. परंतु डॉक्टरांच्या सल्ल्याचिवाय घेतेल्या औषधांचा वाईट परिणाम शरीरावर होण्याची दाट शकता असते. त्यामुळे वज